

ТЕЛЕГРАМИ.

(Від Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Німецьке офіційне повідомлення.

9 вересня.

Західний фронт. Місцеві бої на північ від Плетестера Вальде коло каналу Ля-Баєс. На північ Арматера ворог зробив новий наступ, одбивши його ми взяли брами. Від сектора каналу Аріс Гаврекур артилерійська стрілянина суттєво розвідилась. Піддень шляху Перон-Камбре ворог значною силою продовжував наступати проти лінії Узокур Елет на північ Тампле. Наближ невідомо, але ж причинили великі втрати ворогові. Намі передові відділи перешкодили вчора ворогові просуванню від Сен-Сімон на канал Крола. Суттєві розвідки відділів між Узоку Елет. Між Елет Едом і після кількох даремних часткових наступів ворог вчора розпочав атаку густими колонами, але його одбито з провзвими втратами на всім фронті по часті рукопашній бійці, також часті контрудари. Між Ет Вель часткові загони невдалі. На Шампані часткові ворожі загони. Англієцької авіації, вчора, брала участь у нападів, шл обліл 5 аеропланів: за серпень місяць на німецькій фронті збито 565 ворожих аеропланів, з них 62 нашими зенітними гарматами, 51 балона. З цього числа 251 ворожих аеропланів знаходяться в наших руках і ліній. Намі втрати в бою становлять 143 самоліта, 86 балонів.

До приїзду пана гетьмана.

БЕРЛІН, 7. Берлінський „Локаль Андейгер“ пише з приводу гостювання гетьмана в Вільгельмове: Пана гетьмана зустріли в Каселі при приїзді командуючий генерал фон-Келер на вокзалі. Після короткого перебування в готелі пан гетьман одвідав картинну галерею, при огляді котрої його промовляв обер-президент провінції Гессен Нассау, пан Трот Цузоць та директор музею. О годині першої пан гетьман поїхав до каналу Вільгельмове. Цісар спочатку прийняв його насамоті й дав довгу розмову, підчас котрої вшанував пана гетьмана великим хрестом ордена Червоного Орда. Після обов'язкового знайомих почтив, при чому вони одержали орден, відбувся обід, на якому обмінювалися привітаннями. Особливо вражало, як гетьман зробив в Німецькій дуже добре його приємне поведіння справ до був гетьман приїждо йому загальні симпатії. Гетьман зовсім не робить трагедії з свого доброго відношення до Німецьчини, він сказав, що Німецьчині він не чужий. Ще до війни, частенько наїздивши в Німецьчину, він добре знає власне Турингію, знайомою особливо через подорож лішки. Гетьман дуже задоволений враженням, яке зробила дося на його Німецьчину. Він насолоджується перебуванням в Берліні й почував себе тут дуже добре. Візит його належить сприятиме більшому зміцненню й тепер добрих політичних взаємин стосуючи України й Німецьчини. Помапа здобута його високістю здається самій Україні забезпеченням того, що відносини довірливий його керуванням країні стануть більш нормальними, та що йому вдасться повести молоду українську державу, як у внутрішніх, так і зовнішніх стосунках до шаслявого майбутнього.

Аудієнція.

СОФІЯ, 7. Українського посла Пшудькія прийняв 7/9 болгарський король, котрому Пшудькія подав вірнісні грамоти.

Приїзд баварського короля.

СОФІЯ, 8. Приїхав баварський король. Його зустріли на вокзалі болгарський цар та царевич, зо всіма членами правительства й осязнаних несельствами. Короля сердечно приймали. Численний збір народу промовляв високого гостя од вокзалу до царського палацу. До болгарського порту Лом король подорожував Дунаєм. Підчас перебування в Болгарії, король має намір відвідати генералний штаб та різкі ашачачі місцевості Болгарії.

Повертання полонених з Болгарії.

СОФІЯ, 7. По офіційному підрахунку болгарського уряду в Болгарії нається тепер 1700 українців-полонених. Болгарське військо мілітарство не тільки згоджується заручити відпустити полонених на Україну, та навіть на цьому часі. Справа таким чином залежить од українського уряду. Полонені будуть вивезені на Україну так скоро, як відповідна українська влада організує перевіз їх до дому.

Зносини з Болгарією.

СОФІЯ, 7. Сподівається, що скоро буде установлене безпосереднє телеграфне сполучення між Болгарією та

Україною. Для цього болгарський уряд згоджується дати апарат бездротового телеграфу Варні з тим, щоб український уряд зробив те саме відносно одеського радіотелеграфу.

Розмова Шульгина з Маліновим.

СОФІЯ, 7. Посол Української держави в Софії Шульгин мав двуходову розмову з болгарським прем'єр-міністром Маліновим на політичні теми. Говорилось про найважливіші питання зовнішньої політики як Болгарії, так і України, при тім встановилось, що між інтересами Болгарії й України цілковита згода. Офіційні представники обох держав цілковито згодувались, що до найважливіших для України та Болгарії справ.

Нагороду українських діячів.

ВІДЕНЬ, 5. Австрійський імператор по повідомленню „Найе-Пресс“ нагородив відомих українських діячів баронів браунів Василью графським титулом. Титул одержали брати Георгієв патати павів, Степан з міністерства внутрішніх справ, Олександр підполковник і камер юнкер ерцгерцога Генріха Фердинанда і Віктор барона Василью фон Середькі. Графський титул одержали без вшляку встановлених козетів.

1-ий укр. стрілецький дивізіон.

ЛЬВІВ, 5. По повідомленню „Діла“ з приводу формування першого українського стрілецького дивізіону у Володимирі Волинському і передачі дивізіона в рокираженню українського командування, командир дивізіона Яковтін послав австрійському цісарю Карлові від імені офіцёрського складу і всіх солдатів дивізіона телеграму, висловлюючи в ній почуття найщирішої подяки за допомогу Австро-Угорщини в критичний момент конструювання молодой української держави шляхом передачі України сформованої частини війська. На цю телеграму Яковтін одержав таку відповідь телеграфом: Його цісарська Величність з почуттям особливого задоволення були ласкаві прийняти вислов почуття подяки стрілецького першого українського стрілецького дивізіона. Його цісарська Величність були ласкаві висловити переконання, що ширий зв'язок, котрий тепер зв'язує обидві держави похвально у майбутньому на добро молодой української держави.

Вагата отамана Голубка.

ЛУГАНСЬК, 9. Остапівих два місяці Славяно-Сербський повіт був тероризований залогом розбіяк на чолі з отаманом Голубком, відомим своєю жорстокістю та звірством. За сей час відбулось більш 200 грабунків зовбиствами, в тому числі, багатьох власників шахт Прусського і Кобельницького. Енергійні заходи повітової міліції привели до арешту всієї банди, в кількості 28 чоловік, між ними сім жінок. Під час арешту, в перестрілці отамана Голубка вбито.

Херсонський політехникум.

МИКОЛАЇВ, 9. Запис до Херсонської політехники росте. Подано 1475 прохань, вакансій 630. Гадають, що буде відкрито паралельні лекції.

Антиультурна діяльність комісії.

МИКОЛАЇВ, 9. Комісар міністерства освіти в Миколаїві подав міському голові протест проти діяльності міської шкільної комісії, з'ясував про закриття пев частини міських шкіл, що йде супроти стремління уряду, котрий поширює шкільну сіть. Комісар знаходить діяльність комісії антиультурною.

Вагата отамана Аршабенно.

МИКОЛАЇВ, 9. Вартою захоплена вагата розбіяк, на чолі з отаманом Аршабенно, котрого засуджено на каторгу за вбивство, а його грабунку, нікої сім'ї.

Плата робітникам.

МИКОЛАЇВ, 9. Директор Назавля Юренів заявив, що завод буде платити робітникам по посвідченням лише тоді, коли сенарком зазначить правильну, згідно обіцянки. Однак, до цього часу сенарком одмовився платити по протекціях робітників.

Ювілей проф. Савви.

ХАРЬКІВ, 9. Кінувся 35-й літній ювілей професора університету Савви.

Німецько-мосновське порозуміння.

БЕРЛІН, 6. Міністерство закордонних справ сьогодні одержало ратифікаційні грамоти підписаних 27/8 німецько-мосновських доповнюючих порозуміння.

Повертання втікачів.

КАТЕРИНОДАР, 2. Почався поворот втікачів, що піддались провокаційним взовам, лішка було з болшевиками. Втікачі повертаються, втративши все своє майже, з яким виглядом за болшевицями.

лиш об'єднує всі комуні організації, ринуть протесту проти вище зазначеної націоналістическої політики австрійської окупаційної влади на Холмщині, протестує проти заходів австро-угорського правительтва щодо об'єднання української держави і прилучення її до Польщі, і просить уряд української держави вжити всіх одновісних заходів, щоб гаслобу зупинити над українською людністю і дравною греко-восточною вірою на Холмщині було припинено негайно, щоб українському населенню і церкві православній на Холмщині були повернені належні права і щоб Холмщина могла скоріше користуватись правами однаковими з іншими землями української держави.

Холмський Український Виконавчий Комітет.

ХРОНІКА.

В справі державної мови. Цими днями деякі коваки національні товариства мають оголошити протест проти удержання російської мови в Україні, за яке влючаються деякі урядовці, котрі не знають української мови, кримпшені її вчителі.

Панахда на І. М. Степаненку. У неділю, 8 вересня, у Володимирському соборі в присутності великої кількості осіб, була одправлена панахда на І. М. Степаненку. Трьома лекціями були вголослені промови, в яких одреджувалось життя та діяльність гебличка, та його значення для розвитку української культури.

Академія Наук. Комітє академіка Вернадського постановила: Академія Наук складатиметься з 72 академіків. Перший склад академіків призначається державною владою в кількості 12 чоловік. Поки не буде трети складу академіків, ці 12 чоловік вибирають тимчасового голову, членів президіума та президіум відділів. Перших кандидатів рекомендує верхівній владиній комісії коли до неї звертатимуться за цим пан гетьман.

Дніпрова. По обранню на місце сержанта Дніпрова об'єднував членів у складі 7,489 аконичних членів. У ці товариства входить до двох мільйонів трихсот п'ятдесяти, що представляють до 12 мільйонів людності. За мільйонів п'ятдесяти загально. Найдуше організовані Київська—17 тисяч, Чернігівська—20 тисяч, Подільська—14 тисяч; найменше Велика-Херсонська. 3 Мінщина до Дніпрова входить околиця в складі 199 товариств, з Курщина єдин союз в складі 98 товариств.

І-а українська ім. Т. Шевченка гімназія. З наказу п. гетьмана № 4107 для І-ї української гімназії дозволено розмішувати амбулаторний корпус Подорожнього монастеря. Щоб прискерити цю справу з огляду на початок жовтневого року, міністерство освіти призначило членами господарського комітету гімназії В. Дурдуковського, П. Денісенка і В. Шарпа, яким доураються вести переговори в цій справі. Справа з І-ю укр. гімназією від менеджата міста направлена до комісії генерального херушого Елігетта.

Холера на Україні. (Відомості за 6 вер.)

Чернігівщина. Рильський пов. сг. Кересове—1 вж. (кл. в.) вж. 1.

Пудилзьк. пов. с. Веронок—3 вж. (кл. в.).

На Поділлі, м. Камеєць-Подільський. (ж. в.) вж. 1.

На Волині сг. Равне—1 вж. (кл. в.) вж. 1.

Громадські роботи. Міністерство праці асігнувало в розпорядження Київського міського управління 150 тисяч на організації громадських робіт, після вказівок Київської бірки праці, після чергу правдолюбів, над зміцнення Андрієвської гори, щоб нехедугити зісуненням одної із найвищих церков м. Києва—Андрієвської.

Призначення. Наказом міністра харчевих справ головно державного хлібного біре призначено на Гіліну, буяного міністра кетроградського міністерства селських справ, а сенатора О. М. Невірова, котрий був старшим представником міністерства при правління Одеської контори бородаб. Замість Невірова представником при правління Одеської контори призначено Стерхінгова.

Арешт в Москві. З Москви в нових джерел приходять звістки про надзвичайно великі масові арешти селеск людей, які не сповнують совітської власти. Найбільше арештовано людей з інтелігенції яких болшевиків, воскресивши середніков і царських урядів, беруть просто як „заможників“—отже виставляють на неможливу в залежності од людей, за які ці „заможники“ відповідати, розуміється, не можуть. Між іншими,

яких влючає в декларієвських буржунках зайнято особами, які жадного крава на те не мають. Повинні також діти жити в бруді, голодувати і езобувати, бо адміністрація декларієвських будинків чинять, як кажуть, воля і перешкоди і несприятності притулку, аби заставити його влізти з цих будинків, притулок не має працешної, немає лідики, в притулку давно протікають водопровідні й влючетні труби і їх не хотять полагодити і т. д. і т. д. Мусимо нагадати, що притулок був запрошений до декларієвських будинків їх адміністрацією тоді, коли будинкам грожуваля ренвізіція, зарез погроза, очевидно мінуть і притулок виправить. Словом зводяться якби рахунок, утворюються якби комбінації, з діти живуть в тісноті, гниоті, голоді, хоріють і гинуть.

Викладають українсьзаство. Викладають українсьзаство в Київській Олександрівській гімназії (була імператорська) призначено відомого воя, редактора „Прикарпатской Русь“ Л. Яворського.

Притулок в Д. Яворський вже розпочав яке „українознавство“ він викладає, видно з того, що на лекціях, що вже відбулись, він не влючав слів: „Україна, український“ а зазначає, що зараз він буде знайомити слухачів з „карпатсько-руською“ літературою. І ввесь час базавал про те, як Галичина „таготла к Росії“, що вона ніколи не була вільною, увесь час перебувала під чужинським ярмом. Світли хвилі вона переживала лише тоді, коли перебувала під владою „Руських князів“ і що тому вона завше прагнула до епокуми з „единой неділїмою“ і т. д.

В Українському товаристві економістів. Шаслява думка виникла у цьому тов-ві: одкрити з цього року „Інститут соціально-економичних наук“. Була обрана комісія, яка виробила статут, уложила науковий план цього інституту та подала їх на ухвалу загальним зборам, які розглянули, їх та повернули за для перероблення знову у комісію; та їх грунтовно переробила і подала загальним зборам, що відбулись у чьтний, 6 вересня; але тут не встигли ухвалити навіть одного статуту і вирішили продовжувати засідання у понеділок, 9 вересня. Але на це продовження з усієї кількості членів (близь 100 осіб) прибуло тільки 7 душ. Завдяки такій нечисленності збори пригмшені були одновитися од розгляду етатуту і рішкі повернути матеріали до комісії, щоб та їх подала комітетові тов-ва, чергові збори якого будуть у чьтний, 18/IX. Таким чином справа затягається і з'являється сумнів, чи буде у цьому році інститут відчинений; не ж треба подати етатут на розгляд комісії акад. Вернадського та на затвердження п. міністра освіти; не ж треба оголошити після затвердження етатуту про прийом до інституту... А інститут цей дуже потрібен, бо багато з українців залишились у цьому році по-за межами вищої школи за браком вакансій у істнувших школах! І через недобайність членів тов-ва галується така важлива для нашого національного розвитку справа.

Ревізія військових шпиталів. Ця діяльність передодилась ревізія в військових шпиталах м. Києва окремою комісією в склад якої війшов і представник міністерства народного здоров'я. Поки що обривован військові шпитали і залоговий шпиталі. Київський шпитал найже в шерь заловнений хорями. Залоговий—на пововину, більш не приймає бо готується до переїзду в Бендерський казарни. Коштингент хорих складається на одну третину з новобранців і на дві третини з хорих вартовиків і козаків Київської залози, а також хорих буржунських військових і інвалідів. Новобранців в більшості лежать або з чухачкою, або на іспиті; між інвалідами чи мало таких, які не потрібують ліків, а дежать то чекаючи протезів, то протро перебуваючи час за відсутністю відповідних притулків. Не мало лежить в шпиталах і хорих-схотних, для яких між іншим шпиталі дуже мало пристосовані і які почувать себе там досить келько. Потанго також почувать і демічні—хорі, яким не хватає їжі. Повне утримання одного хорого в шпиталі коштує 15 карбованців 3 коп.; харчування—4 карб., з приватних хорих, (в шпитальному шпиталі є й такі)—береться плаття 7 карб. на козачих харчах і 11 карб. на харчах старшини.

Харчі досить добрі. Головним завданням ревісії є з'ясувати—чи не заурядуються військові шпитали на відходивим матеріалом і скільки вони зможуть одослужувати хорих полонених, які повертаються з зарободку.

Заготона хліба. Міністр харчевих справ зрозумів розпорядження одеської контори хлібного біре заготовити для міста постійний запас хліба в кількості 800.000 пуд., не лічучи до цього поденої норми для селескві.

Для м. Києва міністерство вживає заходів зробиши постійний запас хліба в кількості 1.000.000 пуд.

Ще де що вє Декларієвський притулок. У „Новий Раді“ вже вчазувався на те, в яким вонормальним етані знаходиться зараз декларієвський дитячий притулок. Діти там містяться в страшенній тісноті, брудноті і мурт, як мухи. Про це говорить в своєму докладі завідуючий цим притулком лікар Герасимович, і цьому треба вірити: розуміється для дітей не хватає там місця і їм тісно; бо—як кажуть люди, які близько стоять до цього діла, щось біля 16-ти гар-

Хто оборонить?

Подільський комісар освіти надіслав п. міністру освіти доклад про політичне становище народніх учителів. Подасмо частину цього докладу, повну фактів, нашими читачам. В ній ці докладно записки комісар блазас міністра освіти звернути увагу на парадис української держави.

Конфісковано 92 рядки.

—

По Україні.

Волинські полонені. На Волині—як доносить—вернулось багато полонених з Австрії та Німецьчини. Всі майже хорі, гинуть з голоду. Лікарської допомоги тек нема.

Департамент справ німецьких колоністів. Представник німецьких колоністів Рейхерт опублікував в газетях, що він ввєвє всіх заходів до утворення окремого департаменту справ німецьких колоністів.

Волтажники. На хуторі Гадюча-Могіла (Черкаський повіт) пограбовано Степана Ломану. В іванівській волості був напад на управлієного заетком Стороженка. В с. Усові вбито К. Гунеселу. В гадацькому повіті епанено двір поміщика. На село вложена контрбундія. В шкрятинському пов. появляють обрєсні вальки грабінників. Проводирь їх убачий. В с. Мала Стариця (Черкаського пов.) грабінники напали на Пана Рованського, якого смертельно ранили.

Фальшиві гроші.

В Лохвиці кованісь фальшиві предтові білети українських 100 карбованців.

